

Úvod

Poznámka (Organizační úvod)

Dnes česky, ale pravděpodobně časem přepneme do angličtiny.

Na webu přednášejícího jsou zápisky, česko-anglická skripta.

Taková bible pro lidi studující PDR je Evans (... PDE ...).

Zápočet bude za 2 velké domácí úkoly. Zkouška je písemná (požadavky jsou na stránkách): 3 části: A – nutné, B – teorie, C – praxe?

Poznámka (Konvence pro PDR)

$\Omega \subseteq \mathbb{R}^d$ je otevřená. Měřitelná = lebesgueovsky měřitelná.

$$\partial_t u := \frac{\partial u}{\partial t}$$

Poznámka

Dále se ukazovali konkrétní parciální rovnice.

Poznámka (Je potřeba znát)

- Prostory funkcí a Lebesgueův integrál: $L^p(\Omega)$, $L^p_{loc}(\Omega)$, $\|u\|_p$, $C^k(\Omega)$, $C^k(\overline{\Omega})$,

$$C^{0,\alpha}(\overline{\Omega}) = \left\{ u \in C(\Omega) \mid \sup_{x \neq y} \frac{|u(x) - u(y)|}{|x - y|^\alpha} < \infty \right\}, \|u\|_{C^{0,\alpha}} = \sup_{x \neq y} \frac{|u(x) - u(y)|}{|x - y|^\alpha}.$$

- $\int_{\Omega} \frac{\partial u}{\partial x_i} dx = \int_{\partial\Omega} u n_i dS$, $\vec{n} = (n_1, \dots, n_d)$.
- Funkcionální analýza 1: Banachův prostor, $u^n \rightarrow u$ silná konvergence, $u^n \rightharpoonup u$ slabá konvergence, Hilbertův prostor, Věta o reprezentaci (duálů), spektrální analýza operátorů, reflexivita (+ existence slabě konvergentní podposloupnosti v omezené podmnožině reflexivního prostoru).
- Separabilita (L^p jsou separabilní až na $p = \infty$, $C^k(\overline{\Omega})$ je separabilní, $C^{0,\alpha}$ není separabilní pro $\alpha \in (0, 1]$).

Poznámka (Motivace k pojmu slabé řešení (weak solution))

$$-\Delta u = f, f \notin C(\overline{\Omega})$$

A další ukázané na přednášce.

TODO?

1 Sobolevovy prostory

Definice 1.1 (Multiindex)

α je multiindex $\equiv d = (\alpha_1, \dots, \alpha_d)$, $\alpha_i \in \mathbb{N}_0$. Délka α je $|\alpha| := \alpha_1 + \dots + \alpha_d$. Pro $u \in C^k(\Omega)$ definujeme $D^\alpha u = \frac{\partial^{|\alpha|} u}{\partial x_1^{\alpha_1} \dots \partial x_d^{\alpha_d}}$.

Definice 1.2 (Slabá derivace)

Buď $u, v_\alpha \in L^1_{loc}(\Omega)$. Řekneme, že v_α je α -tá slabá derivace $u \equiv$

$$\equiv \int_{\Omega} u D^\alpha \varphi = (-1)^{|\alpha|} \int_{\Omega} v_\alpha \varphi \quad \forall \varphi \in C_0^\infty(\Omega).$$

Příklad

$u = \operatorname{sign} x$ nemá slabou derivaci.

Lemma 1.1 (O smysluplnosti)

Slabá derivace je nejvýše 1. Pokud existuje klasická derivace, tak obě splývají.

┌

Důkaz

v_α^1, v_α^2 dvě α -té derivace u .

$$(-1)^{|\alpha|} \int_{\Omega} v_\alpha^1 \varphi = \int_{\Omega} u D^\alpha \varphi \quad \forall \varphi \in C_0^\infty(\Omega)$$

$$(-1)^{|\alpha|} \int_{\Omega} v_\alpha^2 \varphi = \int_{\Omega} u D^\alpha \varphi \quad \forall \varphi \in C_0^\infty(\Omega)$$

$$\int_{\Omega} (v_\alpha^1 - v_\alpha^2) \varphi = 0 \quad \forall \varphi \in C_0^\infty(\Omega)$$

$\implies v_\alpha^1 = v_\alpha^2$ skoro všude v Ω .

Klasická derivace je zřejmě zároveň slabá, tedy z první části splývají. □

└

Definice 1.3 (Sobolevův prostor)

$\omega \subseteq \mathbb{R}^d$ otevřená, $k \in \mathbb{N}_0$, $p \in [1, \infty]$.

$$W^{k,p}(\Omega) := \{u \in L^p(\Omega) \mid \forall \alpha, |\alpha| \leq k : D^\alpha u \in L^p(\Omega)\}.$$

$$\|u\|_{W^{k,p}(\Omega)} \|u\|_{k,p} := \begin{cases} \left(\sum_{|\alpha| \leq k} \|D^\alpha u\|_p^p \right)^{\frac{1}{p}}, & p < \infty, \\ \max_{|\alpha| \leq k} \|D^\alpha u\|_\infty, & p = \infty. \end{cases}$$

┌ Poznámka

Od teď D^α nebo $\frac{\partial}{\partial x_1}$ nebo ∂_i značí slabou derivaci.

Lemma 1.2 (Základní vlastnosti slabých derivací a Sobolevových prostorů)

Nechť $u, v \in W^{k,p}(\Omega)$, $k \in \mathbb{N}$, a α multiindex s délkou $\leq k$.

- $D^\alpha u \in W^{k-|\alpha|,p}(\Omega)$ a $D^\alpha(D^\beta u) = D^\beta(D^\alpha u) = D^{\alpha+\beta}u$, pro $|\alpha| + |\beta| \leq k$.
- $\lambda, \mu \in \mathbb{R}$, $\lambda u + \mu v \in W^{k,p}(\Omega)$ a $D^\alpha(\lambda u + \mu v) = \lambda D^\alpha u + \mu D^\alpha v$.
- $\forall \tilde{\Omega} \subseteq \Omega$ otevřená

$$u \in W^{k,p}(\Omega) \implies u \in W^{k,p}(\tilde{\Omega})$$

- $\forall \eta \in C^\infty(\Omega): \eta u \in W^{k,p}(\Omega)$ a $D^\alpha(\eta u) = \sum_{\beta_i \leq \alpha_i} D^\beta \eta D^{\alpha-\beta} u \binom{\alpha}{\beta}$, kde $\binom{\alpha}{\beta} = \prod_{i=1}^d \binom{\alpha_i}{\beta_i}$.

┌ Důkaz

┌ Cvičení na doma. □